



mgr Joanna Borkowska

Specjalistka w Stacji Naukowej PAN w Paryżu.

Z wykształcenia romanistka i iberystka.

Zainteresowania naukowe to językoznawstwo oraz literatura francuska i latynoamerykańska.

joanna.borkowska@paris.pan.pl

NAUKA, SPORT I ZDROWIE

Wrześniowe wydarzenie w PAN Stacji Naukowej w Paryżu.

Paryż w 2024 roku stał się gospodarzem letnich igrzysk olimpijskich i paraliimpijskich, jednych z najważniejszych wydarzeń sportowych na świecie. To wielkie święto sportu nie tylko promuje rywalizację i osiągnięcia sportowców, lecz także stwarza niepowtarzalną okazję do refleksji nad wpływem nauki i technologii na sport i zdrowie. Osiągnięcia sportowców są bowiem często wynikiem zarówno ciężkiej pracy i determinacji, jak i wsparcia naukowego, które pozwala na maksymalne wykorzystanie potencjału fizycznego i psychicznego zawodników.

Międzynarodowa społeczność naukowa w coraz większym stopniu inwestuje środki oraz umiejętności w prowadzenie badań stosowanych na rzecz rozwoju wielu dyscyplin sportu. Rozwiązania opracowane dla sportu wyczynowego prowadzą do poprawy wyników indywidualnych sportowców, a z czasem są upowszechniane i wykorzystywane przez ogół społeczeństwa. Przykładowo, w środowisku sportowym i medycznym obserwuje się rosnącą tendencję do monitorowania funkcji fizjologicznych i wydolności człowieka w czasie rzeczywistym. Przenośne urządzenia sportowe, takie jak smartfony czy smartwatche, są wyposażone w precyzyjne czujniki, a dzięki zwiększonej dostępności i przystępnym cenom stają się skutecznymi narzędziami do oceny aktywności fizycznej użytkowników.

Jeśli chodzi o igrzyska olimpijskie i paraliimpijskie w Paryżu, 12 września 2024 roku Polska Akademia Nauk Stacja Naukowa w Paryżu była gospodarzem konferencji Sports-Science-Tech. To wyjątkowe wydarzenie, objęte patronatem Ministerstwa Sportu oraz Polskiego Komitetu Olimpijskiego i Paraliimpijskiego, a także wspierane przez Ambasadę RP w Paryżu, miało na celu podkreślenie roli nauki i technologii w osiąganiu sukcesów sportowych oraz zwrócenie uwagi na innowacje, które mogą wpływać na wyniki sportowe na różnych poziomach. Jak zauważył współorganizator konferencji, prof. Tymon Zieliński z Instytutu Oceanologii PAN, za każdym osiągnięciem sportowym stoi zespół naukowców. Nowoczesne rozwiązania technologiczne, analiza danych, sztuczna inteligencja czy innowacyjne materiały nie tylko mają kluczowe znaczenie dla poprawy wyników indywidualnych sportowców, lecz także znajdują zastosowanie w społeczeństwie, coraz bardziej zainteresowanym zdrowym trybem życia i aktywnością fizyczną. Współczesne podejście do sportu w coraz większym stopniu uwzględnia aspekty naukowe, co przekłada się na bardziej świadome i efektywne podejście do treningu i zdrowia.

Gośćmi specjalnymi konferencji byli Oskar Kaczmarczyk z VolleyStation, współpracujący z Polskim Związkiem Piłki Siatkowej, oraz dr Jean Fournier z Université Paris Nanterre. Oskar Kaczmarczyk w swojej prezentacji przedstawił sposób funkcjonowania oraz zbierania danych w VolleyStation z naciskiem na zaangażowanie aspektu ludzkiego i sztucznej inteligencji w analizie wyników. Doktor Jean Fournier z kolei poruszył m.in. kwestie psychologii sportu, badając wpływ umysłu na osiągnięcia sportowe.



Sports-Science-Tech.
Prezentacja Jeana Fourniera
z Université Paris Nanterre



PAN STACJA NAUKOWA W PARYŻU

Podczas panelu o tytule „Research for sports governance & finance”, moderowanego przez prof. Tymona Zielińskiego, dr Grzegorz Botwina, który reprezentował Polskie Centrum Studiów i Badań Olimpijskich na Uniwersytecie Warszawskim, podkreślił, że w Europie istnieje wiele doświadczeń w dziedzinie sportu i współpracy naukowej. Zaznaczył jednak, że jednym z kluczowych wyzwań, z którymi należy się zmierzyć, są kwestie związane z finansowaniem innowacyjnych projektów w sporcie, i dodał, że obecnie nie ma specjalnych ścieżek finansowania dla innowacyjnych projektów sportowych. Doktor Grzegorz Botwina zauważył, że oprócz wsparcia finansowego kluczowe jest również wzmocnienie współpracy międzynarodowej, zwłaszcza jeśli chodzi o wymianę wiedzy i dzielenie się najlepszymi praktykami między sektorem biznesowym a akademickim. Potencjał transferu wiedzy między tymi sektorami pozostaje niedostatecznie wykorzystywany, a przy odrobinie otwartego dialogu możliwe są synergie i wzajemne korzyści.

Drugi panel, „Implementation of scientific research”, w którym uczestniczyli dr Szymon Łukasik (Akademia Górniczo-Hutnicza, NASK), prof. Piotr Foltynski (Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej im. Macieja Nałęcza PAN), Mateusz Delikat (QLAC) oraz dr Jean Fournier (Université Paris Nanterre), skupił się na praktycznych rozwiązaniach i komercjalizacji wyników badań naukowych. Głównym punktem dyskusji były przykłady innowacyjnych akcesoriów i narzędzi, mogących wspierać zarówno sportowców, jak i ogół społeczeństwa. Uczestnicy

panelu poruszyli również temat wyzwań, z którymi musi zmierzyć się naukowiec chcący skomercjalizować swoje wynalazki. Na koniec zgodnie stwierdzili, że oprócz rozsądnej rywalizacji ważne jest podnoszenie świadomości na temat wpływu sportu na zdrowie, zwłaszcza w kontekście przekazywania dobrych wzorców młodzieży.

Uczestnicy wydarzenia, reprezentujący zarówno naukowców, jak i praktyków z branży sportowej, mieli niepowtarzalną okazję do wymiany doświadczeń oraz pomysłów, co – mamy nadzieję – przyczyni się do wprowadzenia innowacyjnych rozwiązań w technologii sportowej.

Szczególną uwagę zwrócono na rolę nowoczesnych technologii, takich jak analiza danych, biomedycyna oraz urządzenia do monitorowania wydolności, które mają potencjał zrewolucjonizować podejście do treningów i metod przygotowania sportowców. Tego rodzaju innowacje są istotne zwłaszcza w kontekście tegorocznych igrzysk olimpijskich i paralimpijskich.

Wydarzenie Sports-Science-Tech stanowiło doskonały przykład współpracy między sektorem akademickim a biznesem, a także było miejscem międzynarodowej wymiany wiedzy i doświadczeń. Dzięki uczestnictwu przedstawicieli start-upów oraz instytucji naukowych konferencja ukazała możliwości rozwoju innowacji w sporcie, mogących przynieść korzyści nie tylko zawodowym sportowcom, lecz także amatorom i całemu społeczeństwu. Inwestowanie w naukę oraz technologię sportową otwiera drzwi do nowoczesnych rozwiązań, które mogą znacząco wpłynąć na jakość życia i zdrowie publiczne. ■